

Nuoret ja työelämä -kyselytutkimus 2021

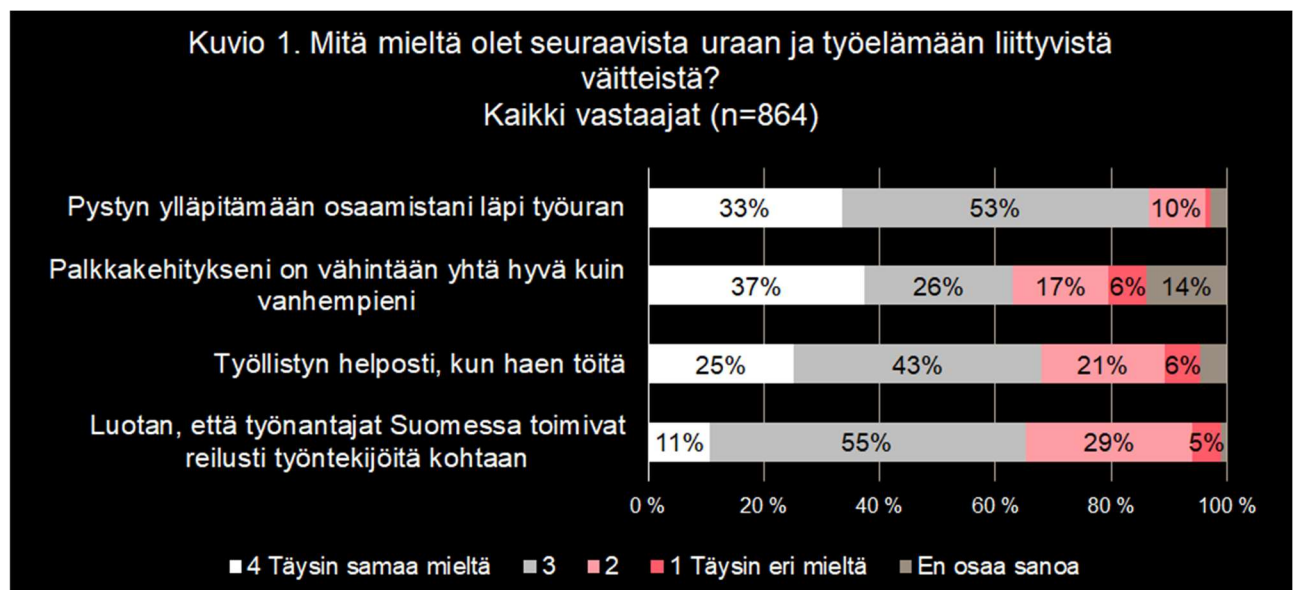
Selvityksen tarkoitus ja tutkimusasetelma

Aula Research Oy toteutti Suomen Ekonomien toimeksiannosta kyselytutkimuksen alle 35-vuotiaille Suomen Ekonomien jäsenille. Kyselytutkimuksen tarkoituksena oli kartoittaa, millaisena nuoret ekonomit näkevät nykypäivän ja tulevaisuuden työelämän ja mitä he odottavat työltä, työehtosopimustoiminnalta ja Suomen Ekonomieilta.

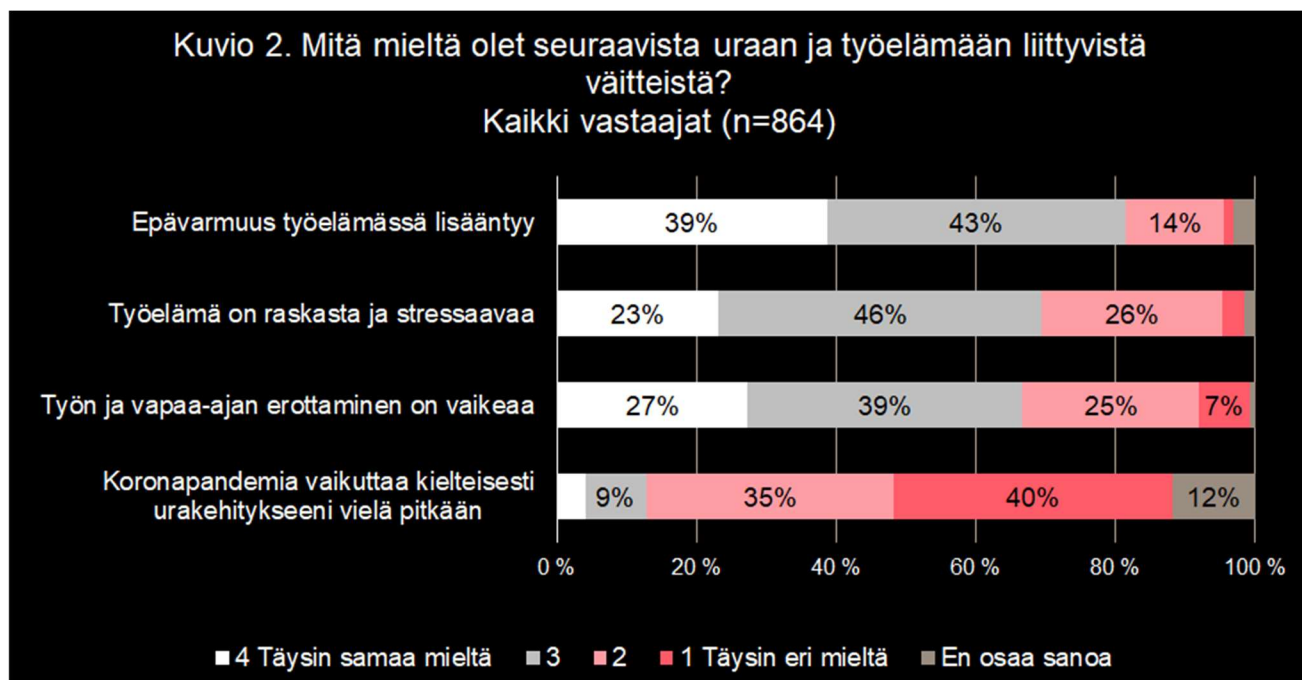
Kyselytutkimus toteutettiin sähköisenä kyselynä aikavälillä 28.9.–14.10.2021. Kyselyyn vastasi yhteensä 864 kohderyhmään kuuluvaa Suomen Ekonomien jäsentä. Tässä tiivistelmässä on kuvattuna keskeisimmät löydökset.

Ura ja työelämä

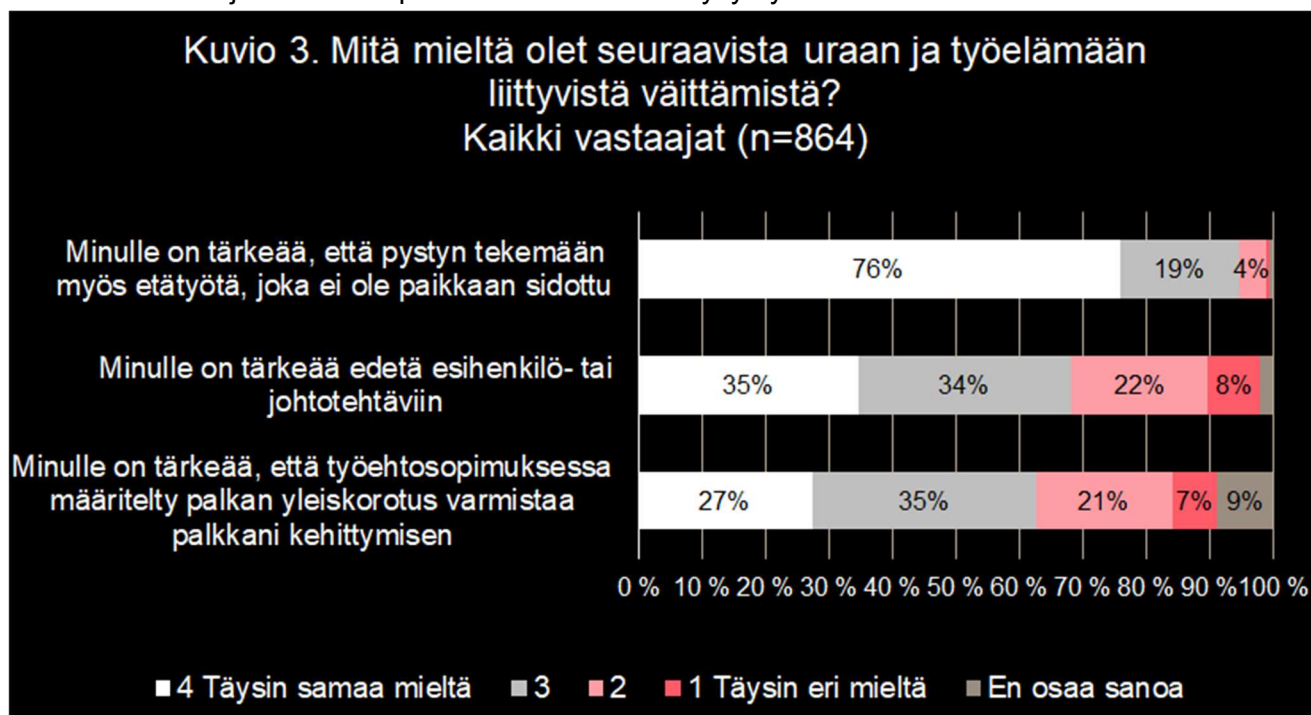
Nuoret ekonomit suhtautuvat kaiken kaikkiaan positiivisesti työelämän ja työuriensa tulevaisuuteen. Enemmistö vastaajista uskoo pystyvänsä ylläpitämään osaamistaan läpi työuran, hyvään palkkakehitykseen ja työllistymisen helppouteen (kuvio 1). Erityisen luottavaisia palkkakehitykseensä ovat pidempään päätoimisesti töissä olleet ja yli 50 työntekijän organisaatioissa työskentelevät nuoret ekonomit.

Toisaalta peräti 34 % vastaajista ei luota siihen, että työnantajat toimivat Suomessa reilusti työntekijöitä kohtaan. Tätä voi pitää signaalina siitä, etteivät nuoret ekonomit kaikilta osin pidä työelämää oikeudenmukaisena. Samanaikaisesti nuoret ekonomit myös näkevät, että epävarmuus työelämässä lisääntyy, työelämä on raskasta sekä stressaavaa ja että työn ja vapaa-ajan erottaminen on vaikeaa (kuvio 2). Erityisesti nuoret ekonominaiset kokevat tällaista kuormitusta. Nuoret ekonomit eivät kuitenkaan pidä koronapandemiaa uhkana tulevalle urakehitykselleen.

Vastaajilta kysyttiin myös heidän toiveistaan työelämää kohtaan (kuvio 3). Esille nousi erityisesti se, että nuorille ekonomieille on erittäin tärkeää pystyä tekemään etätöitä. Lisäksi enemmistölle nuorista ekonomieista on tärkeää edetä esihenkilö- tai johtotehtäviin ja että työehtosopimuksessa määriteltä palkan yleiskorotus varmistaa palkan kehittymisen. Nämä teemat kuitenkin jakoivat mielipiteitä enemmän kuin kysymys mahdollisuudesta etätöihin.

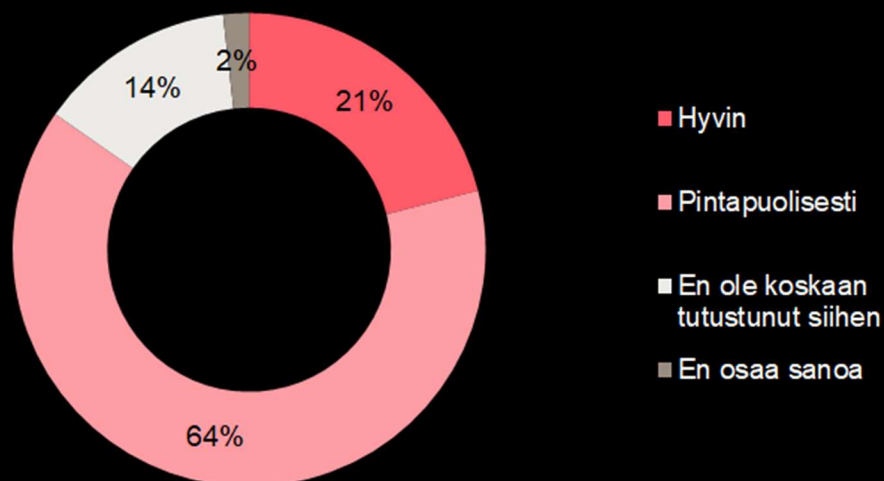
Työelämän uudistamisen osalta nuorten ekonominaisten ja -miesten näkemykset eroavat toisistaan (kuvio 4.) Naiset korostavat, että työelämää tulisi uudistaa pikemminkin lyhentämällä kuin pidentämällä työaikoja ja kehittämällä perhevapaajärjestelmää sukupuolten näkökulmasta tasa-arvoisemmaksi. Miehet taas nostavat työelämän uudistamisen tärkeimmiksi teemoiksi verotuksen painopisteen siirtämisen kulutus- ja haittaveroihin sekä sen, että työnantajien tulisi rahoittaa nykyistä enemmän henkilöstönsä jatkuvaa oppimista.

Kuvio 4. Mitä mieltä olet seuraavista työelämän uudistamiseen liittyvistä väittämistä? Täysin samaa mieltä=4, Täysin eri mieltä=1	Kaikki vastaajat (n=864)	Miehet (n=274)	Naiset (n=582)
Työaikojen tulee pikemminkin lyhentyä kuin pidentyä	3,4	3,1	3,5
Perhevapaajärjestelmää on kehitettävä sukupuolten näkökulmasta tasa-arvoisemmaksi	3,4	3,0	3,5
Palkan tulisi perustua läpinäkyvään palkkausjärjestelmään	3,3	3,1	3,4
Työnantajien on rahoitettava nykyistä enemmän henkilöstönsä jatkuvaa oppimista	3,3	3,2	3,3
Verotuksen painopistettä tulee siirtää kulutus- ja haittaveroihin	3,1	3,2	3,1
Kansainvälistä rekrytointia on lisättävä merkittävästi	3,1	3,1	3,1
Startup-yrittäjyyttä on tuettava nykyistä enemmän	2,9	2,9	3,0
Ansiotuloverotusta on kevennettävä kaikissa veroluokissa	2,9	3,1	2,8
Työttömyysturvan tason tulee laskea portaittain työttömyyden kestäessä, jotta työn vastaanottaminen tulee kannustavammaksi	2,8	3,0	2,8

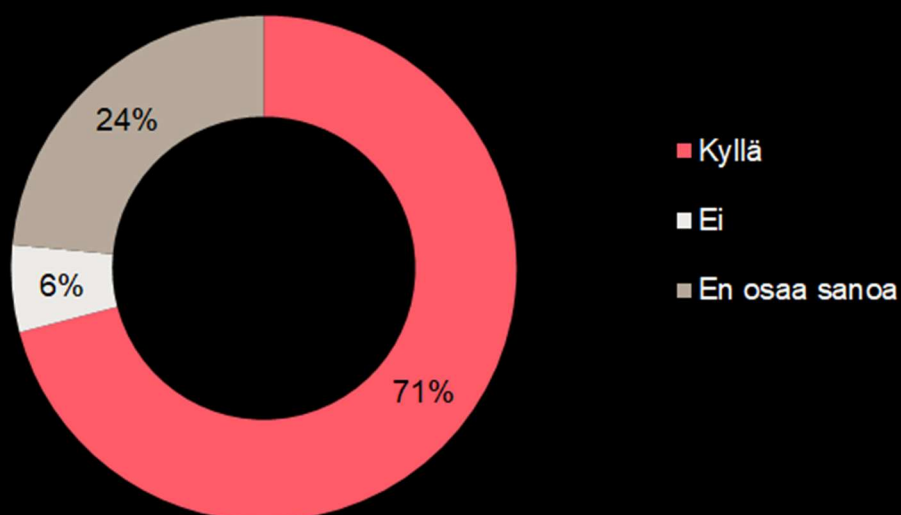
Työehtosopimukset ja paikallinen sopiminen

Nuoret ekonomit tuntevat heihin sovellettavia työehtosopimuksia vain pintapuolisesti (kuvio 5), mutta näkevät, että Suomessa kuitenkin tarvitaan työehtosopimuksia (kuvio 6). Naiset näkevät miehiä useammin, että Suomessa tarvitaan työehtosopimuksia. Avoimista kommentteista nousee esille, että työehtosopimuksia pidetään tarpeellisina erityisesti sen takia, että ne parantavat työntekijöiden asemaa ja varmistavat heidän oikeutensa.

Kuvio 5. Kuinka hyvin tunnet sinuun sovellettavan työehtosopimuksen (TES)? Työehtosopimuksen piirissä olevat vastaajat (n=510)

Kuvio 6. Tarvitaanko Suomessa mielestäsi
työehtosopimuksia (TES)?
Kaikki vastaajat (n=864)

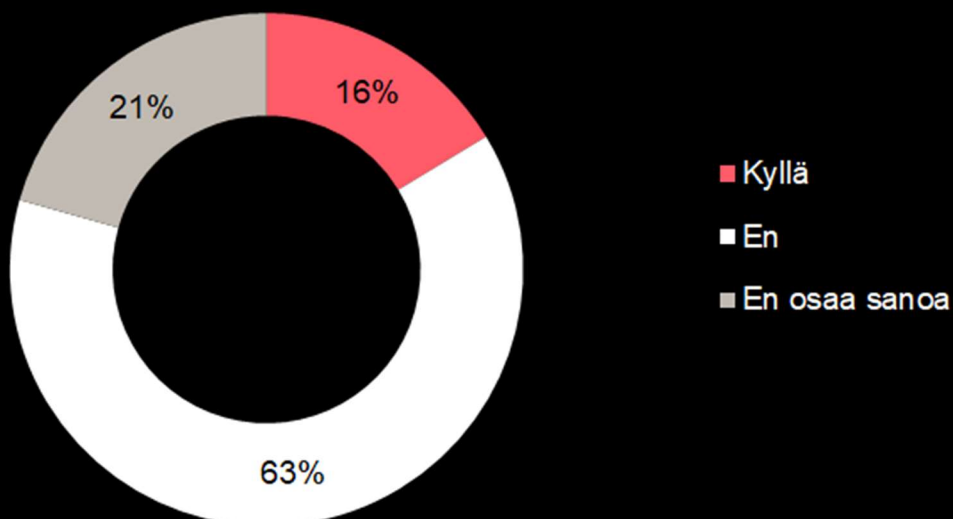
Samanaikaisesti nuoret ekonomit kuitenkin näkevät, että erityisesti työajoista, palkasta ja palkankorotuksista pitäisi pystyä sopimaan paikallisesti (kuvio 7). Erityisesti Ekonomien opiskelijajäsenet ja alle 25-vuotiaat vastaajat näkevät, että näistä asioista pitäisi pystyä sopimaan paikallisesti. Paikallisen sopimisen lisäämistä Suomessa ylipäätään kannatti 44 % vastaajista. 43 % vastaajista ei kuitenkaan osannut ottaa kantaa paikallisen sopimisen lisäämiseen. Nuoret miesekonomit suhtautuvat paikalliseen sopimiseen myönteisemmin kuin naiset.

Syrjintä

Nuoret ekonomit eivät ole laajamittaisesti kokeneet tulleeensa syrjityiksi työhaun yhteydessä nuoren iän takia. Ongelma ei kuitenkaan ole olematon, sillä 16 % vastaajista on kokenut nuoreen ikään perustuvaa syrjintää (kuvio 8). Nuoret ekonominaiset ovat kokeneet syrjintää miehiä useammin.

Kuvio 8. Oletko kokenut tulleeesi syrjityksi työhaun yhteydessä nuoren ikäsi perusteella?
Kaikki vastaajat (n=864)

Kiitokset

Kyselytutkimus tuotti Suomen Ekonomeille paljon tärkeää tietoa nuorten jäsenten kokemuksista ja näkemyksistä liittyen työelämään ja sen uudistamiseen. Jos sinulla herää kysyttävää tästä selvityksestä, vastaamme kysymyksiin mielellämme.

Ystävällisin terveisin ja vastauksestasi kiittäen,

Olli Rekonen
Projektivastaava, Aula Research Oy
olli.rekonen@aularesearch.fi

Riikka Mykkänen
Yhteiskuntasuhdepäällikkö
riikka.mykkanen@ekonomit.fi